

Reebok "nam" wildrooster

● SOMMIGE EDELHERTEN ZIJN OOK WARE ACROBATEN

door B.E.J. Litjens

Wild- en veeroosters zijn in wegen aangebracht om gemotoriseerde weggebruikers, fietsers en voetgangers weggedeelten die een wild- of een veeraster kruisen ongestoord te laten passeren.

Daarentegen is het voor de hoefdieren onder het wild en vee (praktisch) onmogelijk deze aldaar te passeren, mits de roosters in een goede toestand verkeren. Roosters blijken wel eens minder goed vee- en wildkerend te functioneren, wanneer de betonnen bakken onder de roosters vol met grond zijn geraakt!

De lamellen van de roosters zijn qua vorm, dikte en afstand tot elkaar zo aangebracht, dat de hoeven van de dieren op het rooster geen steun vinden.

Toch worden op de Veluwe waarnemingen gedaan van edelherten en wilde zwijnen, die buiten de rasters worden aangetroffen. Meestal ligt het dan voor de hand, dat pleksgewijs de rasters beschadigd zijn of hekken in deze rasters open zijn blijven staan, waardoor passage van hoefwild mogelijk is.

"Specialisten"

Sporadisch komt het voor dat een enkel dier onder het hoefwild "geleerd" heeft deze roosters zo te betreden, dat oversteek mogelijk is.

Vaak is de drang naar goede fourageermogelijkheden, die vlak buiten het voor hen bestemde gebied zijn gelegen, de reden om te proberen of ze over het nabij gelegen rooster kunnen lopen.

Wanneer eenmaal een dergelijke oversteekpoging is gelukt gebruikt het dan op het passeren van het rooster gespecialiseerde dier deze roosterovergang regelmatig om buiten het raster te fourageren.

Soms laat ook een reebok zich niet hinderen door een wildrooster.

Foto: J. Wamelink

Basthert steekt een pad over.

Foto: Ton van Spanje

Klagende landbouwer

Zo kreeg ik in 1984 te maken met een boer, die klaagde dat enkele edelherten in de kleine uurtjes via een wildrooster het edelhertrijke gebied Planken Wambuis verlieten om bij hem op zijn landbouwgronden te fourageren.

Nadat al verschillende pogingen door de jachtopzichter waren ondernomen de betreffende edelherten te weren van het wildrooster (o.a. toepassing van leeuwmest, aanbrengen van een knipperlichtinstallatie) was de landbouwer het eind april 1984 zo beu, dat hij de toenmalige Directie Faunabeheer in Den Haag verzocht om een afschotvergunning voor deze edelherten aan de jachthouder te verstrekken.

Op 3 mei daaropvolgend legde ik een veldbezoek af om deze klacht nogmaals in behandeling te nemen.

Het bleek inderdaad dat bij het rooster, dat slechts enkele jaren oud was en nog een goede wildwerende functie zou moeten hebben, aan beide zijden prenten van twee geweidragers werden aangetroffen.

Kennelijk waren beide de voorgaande nacht heen en weer over het rooster gelopen, daar 's morgens vroeg op de zandweg de prenten nog een verse indruk maakten.

Waarnemingen

Jachtopzichter Han ten Seldam van het Planken Wambuis vertelde mij dat hij al sinds 1982 had opgemerkt dat regelmatig het wildrooster werd gepasseerd door een oudere - en een jongere geweidrager. Aan de hand van het spoor van de prenten op de zandweg, maar ook door zichtwaarnemingen kon hij afleiden dat ze het rooster passeerden via de haaks op de lamellen staande smalle steunbalken. Deze smalle metalen steunbalken verbonden onderling de segmentstukken met de lamellen.

Vorig jaar had Ten Seldam ook waargenomen dat ze 's zomers ook overdag wel tussen het graan en de mais op de landbouwgronden bleven bivakkeren.

Op 9 mei 1984 belde Han ten Seldam mij om te melden dat het oudste hert in een raster was geraakt en uit zijn lijden moest worden verlost. Verdere controles bij het rooster wezen uit dat het jongere hert enige tijd niet meer over het rooster liep. Later in het seizoen werden zijn prenten weer bij het rooster waargenomen.

Tot 1989 is dit hert nog regelmatig het rooster gepasseerd tot hij in het kader van het reguliere afschot in het najaar van dat jaar werd afgeschoten.

Na 1984 is nog enige tijd een andere geweidrager met hem via het rooster meetrokken naar de landbouwgronden. Kennelijk was dit exemplaar wat onvoorzichtiger, daar hij op een gegeven moment door het rooster zakte en een voorloper brak. Noodgedwongen moest hij worden afgeschoten.

Eigen waarneming

Boeiend vond ik het onlangs zelf een waarneming te kunnen doen van een reebok, die een wildkerend rooster van de Koninklijke Houtvesterij onder Hoog Soeren overstak. Op 2 april 1994 reed ik rond half zes 's avonds met de auto het dorp Hoog Soeren uit richting Pomphulweg. Plotseling zag ik kort voor het rooster bij de houten gebouwen aan de oostzijde van de weg een reebok tevoorschijn komen, die langs de rand van de weg in de richting van het rooster liep. Daar ik de auto tot stilstand had gebracht liet hij zich niet afschrikken, maar vervolgde onverstoord zijn weg. Bij het rooster gekomen stak hij dit in zuidwestelijke richting over en verdween in het bos van de Koninklijke Houtvesterij.

De zesender liep wel voorzichtig, maar op een rustige wijze het rooster over. Kennelijk maakte ook hij regelmatig gebruik van dat rooster om te fourageren op de kleine verspreid liggende landbouwgebiedjes, de golfbaan of de particuliere tuinen in dit gedeelte van Hoog Soeren. Al met al een waarneming die veel voldoening gaf!

Enkele gegevens rooster

Eindredacteur Van den Hoorn, die in Hoog Soeren zijn domicilie heeft, gaf mij later de maten van het rooster op.

De omvang hiervan (4 X 5 meter), de geringe dikte van de lamellen (1 cm.), de afstand tussen de lamellen (6 cm.) en de toestand van het rooster (grondvrij) wijzen er op, dat deze reebok een jongleur onder de zijnen moet zijn!

Dankwoord

Dit artikel is mede mogelijk geworden door medewerking van de heer D.A.C. van den Hoorn, die de maten van het rooster te Hoog Soeren opnam en de heer J.H. ten Seldam die mij op 25 april 1994 nog enige aanvullende informatie verschaftte over medegebruik van het wildrooster door edelherten bij het Planken Wambuis in de tachtiger jaren.

Adv.

Lichtgewicht kampeerspecialist

Het grootste assortiment in lichtgewicht tenten, rugzakken, kookspullen, slaapzakken, isolatiematten, bergsport, bergwandelschoenen, fietstassen. Tenson (MPC) - Gore-Tex en regenkleding, kompassen, boeken, kaarten, muggenolie, lichtgewicht voedsel, etc.

Gratis 88 pagina's zomerkatalogus

**Apeldoorn 7311 LA Brinklaan 45, Tel. 055-222011
Arnhem 6811 LS Utrechtsestraat 5, Tel. 085-421989**